

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BIRŽELIO 23 D.
NUTARIMO NR. 795 „DĖL EISMO ĮVYKIO METU PADARYTOS ŽALOS
NUSTATYMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimą Nr. 795 „Dėl Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti nurodytą nutarimą ir jį išdėstyti nauja redakcija (Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklės nauja redakcija nedėstomos):

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL EISMO ĮVYKIO METU PADARYTOS ŽALOS ADMINISTRAVIMO IR
DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TAISYKLIŲ IR INDEKSUOTŲ DRAUDIMO
SUMŲ DYDŽIŲ PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 11 straipsnio 9 dalimi ir 19 straipsnio 16 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisykles (pridedama).

2. Nustatyti nuo 2019 m. sausio 1 d. indeksuotus draudimo sumų dydžius – 5 210 000 eurų dėl žalos asmeniui (įskaitant ir neturtinę žalą) ir 1 050 000 eurų dėl žalos turtui.“

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintas Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisykles:

1.2.1. Pakeisti pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„EISMO ĮVYKIO METU PADARYTOS ŽALOS NUSTATYMO
ADMINISTRAVIMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TAISYKLĖS“.

1.2.2. Pakeisti 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1. Eismo įvykio metu padarytos žalos ~~nustatyme~~ **administravimo** ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklės (toliau ~~vadinama~~ – šios Taisyklės) reglamentuoja žalos, padarytos eismo įvykio metu ar atsiradusios vėliau kaip eismo įvykio padarinys, ~~nustatymą administravimą~~ ir draudimo išmokos mokėjimą dėl eismo įvykio, kuriam įvykus transporto priemonės valdytojui dėl nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytos žalos kyla civilinė atsakomybė ir pagal Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą (Žin., 2001, Nr. 56-1977; 2007, Nr. 61-2340) (toliau ~~vadinama~~ – Įstatymas) turi būti mokama draudimo išmoka.“

1.2.3. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Eismo įvykio metu padarytos žalos dydis ir nukentėjusiems tretiesiems asmenims mokėtinos draudimo išmokos dydis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (~~Žin., 2000, Nr. 74-2262~~), Įstatymu, kitų teisės aktų nuostatomis, **reglamentuojančiomis eismo įvykio metu padarytos žalos dydžio nustatymą**, ir atsižvelgiant į eismo įvykio dalyvių kaltės laipsnį dėl eismo įvykio, **atsakingo draudiko** – draudimo įmonės, apdraudusios atsakingo už padarytą žalą asmens civilinę atsakomybę (toliau ~~vadinama~~ – atsakingas draudikas), ar Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro (toliau ~~vadinama~~ – Biuras) įgaliotų asmenų (paskirtų ekspertų) ataskaitas ar išvadas dėl žalos, nukentėjusio trečiojo asmens, apdrausitojo pateiktus dokumentus dėl žalos, eismo įvykio aplinkybių ir eismo įvykio dalyvių atsakomybės, kitų šiose Taisyklėse nurodytų asmenų pateiktus dokumentus, leidžiančius nustatyti eismo įvykio aplinkybes ir padarytos žalos dydį. Kai teismas yra priėmęs sprendimą dėl žalos atlyginimo arba patvirtinės taikos sutartį byloje pagal nukentėjusio trečiojo asmens ieškinį dėl žalos atlyginimo, žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į įsiteisėjusį teismo sprendimą arba teismo patvirtintą taikos sutartį dėl žalos atlyginimo. Biuras, vadovaudamasis šiomis Taisyklėmis, administruoja žalą, nustato eismo įvykio metu padarytos žalos dydį, apskaičiuoja ir moka draudimo išmokas nukentėjusiems tretiesiems asmenims Įstatymo 17 straipsnyje nustatytais atvejais.“

1.2.4. Pakeisti 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12. Patirtos neturtinės žalos dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo rekomendacijomis, kurias tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Tuo atveju, jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo nesutinka dėl apskaičiuotos neturtinės žalos dydžio, jis turi teisę su pretenzija kreiptis į atsakingą draudiką ar Biurą dėl neturtinės žalos dydžio patikslinimo, o šalims nesusitarus – į ~~teismą. Atsakingas draudikas ar Biuras, nustatydamas atlygintinos neturtinės žalos dėl sveikatos sužalojimo ar gyvybės atėmimo dydį, privalo vadovautis nukentėjusių trečiųjų asmenų pateiktais kompetentingų įstaigų dokumentais apie laikinojo nedarbingumo trukmę, darbingumo ar neįgalumo lygį, mirties faktą, priežastis ir kitais dokumentais. Draudimo išmoka dėl patirtos neturtinės žalos nustatoma ir išmokama Įstatyme nurodytiems nukentėjusiems tretiesiems asmenims neviršijant Įstatymo 11 straipsnyje nustatytos sumos pagal šiuos principus:~~

~~12.1. laikino nedarbingumo atveju — už kiekvieną nedarbingumo dieną išmokama po 6 eurus, kol mokama suma neviršija galimos mokėti pagal Įstatymą maksimalios sumos dėl nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytos neturtinės žalos;~~

~~12.2. darbingumo sumažėjimo ar neįgalumo atveju — mokama išmoka, kuri apskaičiuojama proporcingai nukentėjusio trečiojo asmens darbingumo sumažėjimo procentui ar neįgalumo lygiui (nuo galimos mokėti pagal Įstatymą draudimo sumos dėl nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytos neturtinės žalos);~~

~~12.3. gyvybės atėmimo atveju — mokama maksimali galima mokėti pagal Įstatymą išmokos suma dėl neturtinės žalos;~~

~~12.4. tais atvejais, kurių nenumato šių Taisyklių 12.1–12.3 punktai, atlygintinos neturtinės žalos dydį nustato atsakingas draudikas ar Biuras, atsižvelgdamas į nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytos žalos pasekmes, nukentėjusio trečiojo asmens patirtų sužalojimų sunkumą, dydį, kokius nepatogumus nukentėjęs trečiasis asmuo patiria dėl sužalojimų, nukentėjusio trečiojo asmens patirtų fizinių ir dvasinių kančių pobūdį, individualias savybes (amžius, profesija ir kita), žalą padariusio asmens kaltę ir padarytos žalos asmeniui dydį;~~

~~12.52. Tuo atveju, jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo nesutinka dėl apskaičiuotos pagal šių Taisyklių 12.1, 12.2 ir 12.4 punktus neturtinės žalos dydžio, jis turi teisę kreiptis į atsakingą draudiką ar Biurą dėl neturtinės žalos dydžio nustatymo, neviršijant Įstatymo 11 straipsnyje neturtinei žalai nustatytos maksimalios draudimo sumos, o šalims nesusitarus — į teismą.“~~

1.2.5. Pakeisti 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49. Jeigu, pateikus pretenziją atlyginti žalą atsakingam draudikui ar Įstatymo 17 straipsnyje nustatytais atvejais – Biurui, per šių Taisyklių 48 punkte nustatytus terminus nuo pretenzijos pateikimo dienos neišmokama draudimo išmoka arba nepateikiamas motyvuotas atsakymas į pretenziją, nukentėjęs trečiasis asmuo įgyja teisę kreiptis dėl žalos atlyginimo į teismą Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (Žin., 2002, Nr. 36-1340) nustatyta tvarka.“

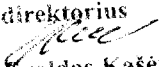
1.2.6. Pakeisti 69 punktą ir jį išdėstyti taip:

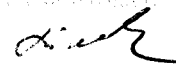
„69. Su žalos ~~nustatymu~~ **administravimu** ir draudimo išmokos mokėjimu susijusios šių Taisyklių nuostatos atitinkamai taikytinos ir tais atvejais, kai klausimus dėl žalos ~~nustatymo~~ **administravimo** ir draudimo išmokos mokėjimo sprendžia Biuro arba atsakingų draudikų atstovai, nagrinėdami pretenzijas.“

2. Šis nutarimas įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

FM Teisės departamento
direktorius

Eivaldas Kašėta
2018-10-17

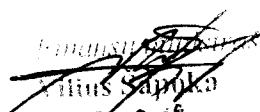

Vilijus Kappela
2018-10-17

Vilijus Kappela
2018-10-17

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BIRŽELIO 23 D. NUTARIMO NR. 795 „DĖL EISMO ĮVYKIO METU PADARYTOS ŽALOS NUSTATYMO IR IŠMOKOS MOKĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Eil. Nr.	Institucijos, įstaigos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
1.	Teisingumo ministerija, 2018-08-07, Nr. 18-8735	2. Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo 4 straipsniu keičiamo 19 straipsnio 16 dalimi (kuri įgyvendinama Projektu) pavedama Vyriausybei nustatyti žalos administravimo ir išmokų mokėjimo tvarką. Atsižvelgiant į tai, ir į tai, kad žala nustatoma pagal keičiamų taisyklių 6 punkte (Projekto 1.2.3 papunktyje) nurodytus teisės aktus ir 121 punkte (Projekto 1.2.5 papunktyje) nurodomas rekomendacijas, yra keičiamas taisyklių pavadinimas ir kai kurios nuostatos. Pastebėtina, kad keičiamų taisyklių 12 punktas (Projekto 1.2.4 papunktis) bei 69 punktas (Projekto 1.2.10 papunktis), tiek, kiek jais siekiama reguliuoti žalos dydžio nustatymą, yra ne šio teisės akto dalykas arba turėtų būti tikslinami. Taip pat siūlytina įvertinti šių nuostatų tikslingumą bei peržiūrėti ir (ar) patikslinti keičiamų taisyklių 3, 4, 7, 8 punktų ir kitas II skyriaus nuostatas, ypač turint omenyje tai, kad žalos nustatymo klausimams reguliuoti yra skirtas Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 15 straipsnis.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekte patikslinti keičiami Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 (toliau – Taisyklės), 12 ir 69 punktai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Projekto nuostatomis įgyvendinamas Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas ir jos turėtų įsigalioti 2018 m. lapkričio 1 d., todėl Projekte siūlomi Taisyklių pakeitimai susiję <u>tik su neturtinės žalos administravimu.</u></p> <p>Argumentai dėl sisteminės transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo srityje reglamentuojančių teisės aktų peržiūros nurodyti atsakant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 5 ir 6 pastabas.</p>
2.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, 2018-10-12, Nr. NV-2723	2. Projekto lydimajame medžiagoje nurodytas Projekto tikslas patikslinti galiojančio nutarimo nuostatas pagal galiojančias Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas. Siekiant užtikrinti teisėkūros aiškumo ir sistemiskumo principus, atkreipiamė dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą Nr. XIII-769	<p>Įvertinta.</p> <p>Tikslinant Įstatymo įgyvendinamojo teisės akto pavadinimą (Iš <i>Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklės</i> į <i>Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklės</i>) buvo siekiama atitikties Įstatyme vartojamoms formuluotėms, o ne iš esmės keisti galiojančias Taisykles, kuriomis vadovaujasi draudikai ir draudėjai, kurie Finansų ministerijai nėra pateikę</p>

		<p>Vyriausybei pavesta nustatyti žalos administravimo tvarką. Tai suponuoja, kad Projektu keičiamų taisyklių nuostatos, reguliuojančios žalos nustatymą (pvz., II skyriaus, III skyriaus nuostatos), yra ne šio teisės akto reguliavimo dalykas. Vyriausybė pagal kompetenciją turi teisę reguliuoti tik tokius teisinius santykius, kuriuos jai yra pavesta reguliuoti Konstitucija ir įstatymais. Konstitucinio Teismo nutarimuose taip pat ne kartą konstatuota, kad „poįstatyminiu teisės aktu yra realizuojamos įstatymo normos, todėl poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis“ (Konstitucinio Teismo 1994 m. sausio 19 d., 2002 m. rugpjūčio 21 d., 2004 m. gruodžio 13 d. ir kt. nutarimai). Pritardami Teisingumo ministerijos pateiktai 2 pastabai, siūlome tikslinti Projektą šiuo aspektu.</p>	<p>nuomonės dėl Taisyklių tobulinimo būtinybės. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatyme terminas „žalos administravimas“ vartojamas aštuonis kartus ir jis apima ir žalos nustatymą (t. y. <i>žalos nustatymas</i> nėra nuo <i>žalos administravimo</i> atskirtas procesas). Dėl to žalos nustatymo aptarimas būtina šio įgyvendinamojo teisės akto dalis ir nekuria naujų teisės normų.</p> <p>Argumentai dėl sisteminės transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sritį reglamentuojančių teisės aktų peržiūros nurodyti atsakant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 5 ir 6 pastabas.</p>
3.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, 2018-10-12, Nr. NV-2723	<p>5. Pažymime, kad Projektu keičiamos taisyklės turėtų būti peržiūrėtos sistemiškai, siekiant suderinti jas su Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymu ir įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, tarp jų ir Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (pvz., nuorodas į punktus keičiant nuorodomis į papunkčius, tikslinant struktūrą ir pan.). Be to, Projektu keičiamų taisyklių nuostatos (pvz. 26, 27 ir kitus punktus) tikslinga peržiūrėti siekiant juos suderinti su pasikeitusiu asmens duomenų teisiniu reguliavimu (2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).</p> <p>6. Sistemiškai vertinant Projektu keičiamų taisyklių turinį, matyti, kad dauguma taisyklių nuostatų atkartoja Įstatymo nuostatas. Toks teisinis reguliavimas vertintinas kaip ydingas, sukuriantis prielaidas teisėkūros klaidoms, neužtikrina teisėkūros ekonomiškumo principo. Siūlytume Projektu keičiamas taisykles peržiūrėti ir patikslinti šiuo aspektu, siekiant, kad teisės aktas būtų dėstomas glaustai, nuosekliai, sistemiškai, papildant ir detalizuojant įstatyminį reguliavimą.</p>	<p>Įvertinta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad, įgyvendinant Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą, teikiamas Projektas turėtų įsigalioti 2018 m. lapkričio 1 d., į pasiūlymą dėl šio Projekto neatsižvelgta. Į pasiūlymą bus atsižvelgta ir sisteminė šios srities teisės aktų (įskaitant ir Įstatymą) peržiūra bus atliekama, kai bus keičiami teisės aktai atsižvelgiant į ES Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-80/17 (šis procesas jau pradėtas Europos teisės departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos) arba perkeliant į nacionalinę teisę šiuo metu keičiamos 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo (Tekstas svarbus EEE) nuostatas.</p>

 Vilijus Sapokas
 2018-10-12